

คู่มือเตรียมสอบ



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

นักวิชา

การเงินและบัญชี

ปฏิบัติการ

ประกอบด้วย

1. วิชาความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการปฏิบัติราชการ (100 คะแนน)
 - 1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การปกครอง การบริหารราชการ และนโยบายรัฐบาล
 - 1.2 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติราชการ ได้แก่
 - (1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
 - (2) กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 - (3) กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
 - (4) กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
 - (5) กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
 - (6) กฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
 - (7) กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารทางราชการ
 - (8) กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - (9) กฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
 - (10) กฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ
 - (11) กฎหมายเกี่ยวกับงบประมาณ การเงิน การคลัง และพัสดุ
 - (12) กฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์
 - (13) ระเบียบเกี่ยวกับงานสารบรรณและสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
 - 1.3 ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
2. วิชาความรู้ความเข้าใจในบทบาทภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงมหาดไทย (20 คะแนน)
3. วิชาภาษาอังกฤษเบื้องต้น (20 คะแนน)
4. ความรู้และทักษะพื้นฐานในวิชาชีพที่ใช้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนักวิชาการเงิน และบัญชี (60 คะแนน)
 - 4.1 ความรู้เกี่ยวกับการเงิน บัญชี และงบประมาณ
 - 4.2 ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ
 - 4.3 ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำ สอบทานข้อมูลทางการเงิน รายงานการเงินและวิเคราะห์รายงานทางการเงิน
 - 4.4 ความรู้เกี่ยวกับหลักการและนโยบายการบัญชี
 - 4.5 ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานทางบัญชี
 - 4.6 ความรู้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS)
 - 4.7 ความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน

คู่มือสอบนักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 299 บาท

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย



The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ติวเตอร์ก๊ง ย่าน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ

**นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย**

ราคา 299 -.

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบัน ได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขออ้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	1
➤ ความรู้เกี่ยวกับกระทรวงมหาดไทย	12
✦ แนวข้อสอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560	14
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 8. พ.ศ. 2553	32
✦ แนวข้อสอบ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3. พ.ศ. 2562	42
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539	
และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ.2562	53
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539	71
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558	85
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540	92
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ. มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562	104
✦ แนวข้อสอบพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2. พ.ศ. 2562	108
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	125
✦ แนวข้อสอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	138
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561	147
✦ แนวข้อสอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน	
การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2563	152
✦ แนวข้อสอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2564	158
➤ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2565	183
➤ นโยบายรัฐบาล พ.ศ.2566	189

➤ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การปกครองและการบริหารราชการ	208
✦ แนวข้อสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การปกครองและการบริหารราชการ	218
➤ ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	222
➤ ความรู้ด้านการเงิน บัญชี	229
➤ ความรู้ด้านงบประมาณ และการบริหารงบประมาณ	245
➤ ความรู้ด้านการจัดทำสอบทานข้อมูลทางการเงิน รายงานทางการเงินและวิเคราะห์รายงานทางการเงิน	258
➤ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561	274
➤ หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ	276
✦ แนวข้อสอบ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561	295
➤ ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS)	298
➤ ความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน	311
✦ แนวข้อสอบการเงินและบัญชี	327
✦ แนวข้อสอบภาษาอังกฤษ	341

הרפואה

ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

➤ ประวัติความเป็นมา

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เริ่มมีการก่อตั้งขึ้นพร้อมกันกับการก่อตั้งกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2435 ต่อมาในปี พ.ศ.2476 มีพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2476 โดยแบ่งส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทยออกเป็น 10 ส่วนราชการ ส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงฯ ใช้ชื่อว่า "กรมปลัด" ต่อมา มีการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงเปลี่ยนชื่อเป็น "สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย"



๓.๑ วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรสมรรถนะสูงในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่



๓.๒ พันธกิจ

๑. พัฒนายุทธศาสตร์และแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่
๒. ส่งเสริมการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการภาครัฐแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ



๓.๓ แนวคิดในการขับเคลื่อนงาน

Change for Good



๓.๔ ค่านิยม

วิสัยทัศน์ดี มีคุณธรรม น้อมนำความพอเพียง



๓.๕ วัฒนธรรมองค์กร

ใฝ่หาความรู้ ส่งเสริมคุณธรรม สร้างสรรค์นวัตกรรม



๓.๖ ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบูรณาการและขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานเชิงพื้นที่ ให้มีผลสัมฤทธิ์สูง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาองค์กรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง



๓.๗ เป้าหมาย

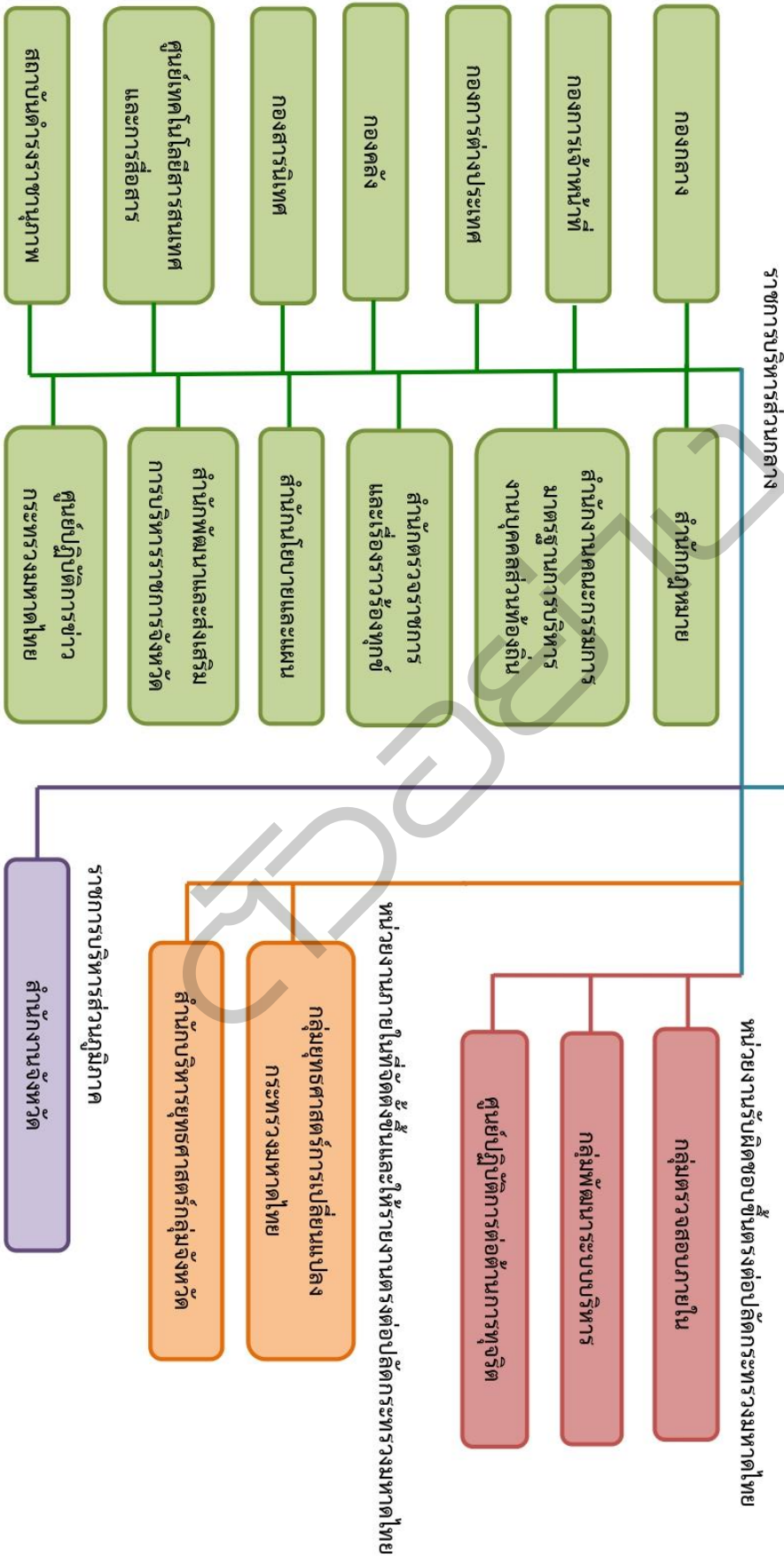
๑. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์
๒. จังหวัด/กลุ่มจังหวัดมีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. องค์กรสมรรถนะสูง ตอบโจทย์ประชาชน ยึดหลักธรรมาภิบาล



๑.๑ โครงสร้างของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย



สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย





๑.๒ อำนาจหน้าที่และภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์และแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนการปฏิบัติงาน จัดสรรทรัพยากร และบริหารราชการทั่วไปของกระทรวง การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยและอำนาวยุติธรรม และการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารราชการส่วนภูมิภาค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง
- พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง
- แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติงาน
- จัดสรรและบริหารทรัพยากรของกระทรวงเพื่อให้เกิดการประหยัดคุ้มค่าและสมประโยชน์
- ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการและตรวจสอบภายในราชการทั่วไปของกระทรวง
- พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการบริหารงานและให้บริการด้านการสื่อสารแก่ส่วนราชการต่าง ๆ และจังหวัด
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- ดำเนินการและประสานการแปลงยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติไปสู่การบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ส่งเสริมและสนับสนุนการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด การยื่นคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนติดตามและประเมินผลการบริหารและพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และสนับสนุนการปฏิบัติราชการส่วนภูมิภาค
- ดำเนินการเกี่ยวกับระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง ตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารทรัพยากรบุคคลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
- ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศ
- อำนาวยุติการ บูรณาการ และเป็นศูนย์กลางของกระทรวงในการประสานงานด้านการข่าวที่อาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน รวมถึงการข่าวที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ
- ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

❖ ราชการบริหารส่วนกลาง

กองกลาง (กก.)

- ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงานปลัดกระทรวง
- ประสานราชการกับหน่วยงานของสำนักงานปลัดกระทรวงในส่วนภูมิภาค
- ปฏิบัติราชการทั่วไปของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง ซึ่งมีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวงโดยเฉพาะ
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองการเจ้าหน้าที่ (กจ.)

- จัดระบบบริหารงานบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวง เว้นแต่การฝึกอบรม
- จัดระบบบริหารงานบุคคลที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองการต่างประเทศ (ตท.)

- ดำเนินการด้านการต่างประเทศ
- เสริมสร้างความสัมพันธ์ ติดตาม และประสานงานกับองค์การ หรือหน่วยงานด้านความช่วยเหลือ และร่วมมือทางด้านการกิจการชายแดน ผู้อพยพ และผู้หลบหนีเข้าเมือง รวมทั้งการจัดประชุมและเจรจาตามที่ได้รับมอบหมาย
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองคลัง (กค.)

- ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงานปลัดกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ และการพัสดุที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองสารนิเทศ (สน.)

- ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง โดยเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ของกระทรวง
- เผยแพร่นโยบาย กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้า และผลงานของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศสส.)

- พัฒนาระบบงานและบุคลากรด้านสารสนเทศและการสื่อสาร
- สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์สารสนเทศและการสื่อสาร และให้บริการด้านการรับส่งข่าวสาร การติดตั้ง การตรวจซ่อม การบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์สารสนเทศและการสื่อสารแก่ส่วนราชการต่าง ๆ และจังหวัด
- กำหนดแนวทางและระเบียบในการจัดระบบ การสำรวจ การจัดเก็บ การประมวลผล การใช้ประโยชน์ และการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และบริการสื่อสารของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง และเป็น ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สถาบันดำรงราชานุภาพ (สตร.)

- กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการของกระทรวง
- วิจัยและพัฒนาการบริหารและการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- พัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักกฎหมาย (สกม.)

- ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับบริการข้อมูลด้านกฎหมายของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (สนง.ก.ถ.)

- รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- จัดประชุม สัมมนา ฝึกอบรม รวมทั้งการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ผลงาน และอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ และในการดำเนินงานของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นมอบหมาย
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ (สตร.)

- ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนการตรวจราชการกระทรวง แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ และดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง
- รายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง ประเมินผลของแผนงาน/โครงการในการตรวจราชการ และจัดทำรายงานประจำไตรมาสและประจำปี
- ร่วมและติดตามผู้ตรวจราชการกระทรวงในการตรวจราชการ และการตรวจติดตามเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์ ตลอดจนติดตามการนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติ
- รับเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวน สอบสวน จัดทำรายงานผลความคืบหน้าตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการ รวมทั้งประสานและดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหากรณีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา
- สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงตามแผนการตรวจราชการกระทรวง แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ หรือการติดตามเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์
- สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลภาคราชการ
- วิจัยและพัฒนาระบบตรวจราชการ และประสานเครือข่ายการตรวจราชการ การติดตามผลตลอดจนตรวจสอบเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักนโยบายและแผน (สนผ.)

- เสนอแนะและจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงให้สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและนโยบายของกระทรวง จัดทำแผนมหาดไทยแม่บท ประสานแผนการปฏิบัติงาน และเสนอแนะนโยบาย ในการตั้งและจัดสรรงบประมาณประจำปี รวมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวง
- สนับสนุนการบริหารราชการของกลุ่มภารกิจ
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด (สบจ.)

- ประสานระดับนโยบายการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และงบประมาณ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนประสานการพัฒนาในระดับพื้นที่
- ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งกำกับ เร่งรัด และประสานการบริหารราชการของจังหวัดเพื่อการพัฒนาในพื้นที่
- สนับสนุนและส่งเสริมกลไกการบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
- ส่งเสริมและประสานความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ปฏิบัติการข่าว กระทรวงมหาดไทย (ศปข.มท.)

- อำนวยการ ประสานงาน และบูรณาการด้านการข่าวของกระทรวงมหาดไทยที่อาจส่งผลกระทบต่อ ความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน รวมถึงการข่าวที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายและอาชญากรรม ข้ามชาติ
- ดำเนินการติดตาม รวบรวม ตรวจสอบวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวที่อาจส่งผล กระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน รวมถึงการข่าวที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายและ อาชญากรรมข้ามชาติ
- พัฒนาระบบข่าวกรองของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

❖ หน่วยงานรับผิดชอบขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย

กลุ่มตรวจสอบภายใน (ตภ.)

- ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชี ของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)

- เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ปลัดกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ ภายในสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)

- เสนอแนะแก่ปลัดกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการดังกล่าวให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ และนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ประสานงาน เร่งรัด และกำกับให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ
- รับข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการ และส่งต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- คຸ້ມครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
- ประสานงาน เร่งรัด และติดตามเกี่ยวกับการดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนเรื่องการทุจริตและคຸ້ມครองจริยธรรม และร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงและการคຸ້ມครองจริยธรรม เสนอต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

❖ หน่วยงานภายในที่จัดตั้งขึ้นและให้รายงานตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย

กลุ่มยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย (กยป.มท.)

- ขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงมหาดไทย
- ขับเคลื่อน ติดตาม ประสานงานการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อสั่งการของผู้บริหารกระทรวงมหาดไทย
- วิเคราะห์ สรุป ประสานงาน และติดตามงานสำคัญเร่งด่วนให้แก่ผู้บริหารกระทรวงมหาดไทย
- วางแผน วิเคราะห์ ออกแบบกระบวนการขับเคลื่อนงาน และกระบวนการติดตาม ประเมินผล เพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนภารกิจ/นโยบายสำคัญของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงมหาดไทย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติราชการของกระทรวงมหาดไทยให้มีระบบบริหารจัดการที่ดี มีธรรมาภิบาล มีขีดสมรรถนะสูง ทันสมัย เชื่อมโยงกับภาคส่วนต่าง ๆ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง
- เป็นศูนย์บัญชาการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศของกระทรวงมหาดไทย
- เป็นแกนกลางประสานงานระหว่างสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ กับส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และระหว่างกระทรวง
- งานเลขานุการของคณะทำงานขับเคลื่อนในระดับกระทรวง
- เป็นเจ้าภาพในการกำกับ ติดตามการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัด ให้เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ
- จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด
- วิเคราะห์และกลั่นกรองการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ในส่วนของกระทรวงมหาดไทย และการดำเนินการระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ในภาพรวมของกระทรวงมหาดไทย
- ประเมินผล และจัดทำรายงานการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และปฏิรูปประเทศ
- ประสาน เร่งรัด และให้คำปรึกษาแนะนำแก่ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัด
- เผยแพร่ และสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ข้าราชการและบุคลากรในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
- ปฏิบัติงานธุรการอื่นๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด

- งานเลขานุการของคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ หรือ ก.บ.ก.
- ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดและประสานเชื่อมโยงกลยุทธ์ในระดับต่าง ๆ
- วิเคราะห์และจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด คำของงบประมาณประจำปีและแผนปฏิบัติราชการของกลุ่มจังหวัด
- ติดตามประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดและรายงานต่อคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
- ประสานงานระหว่างจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด รวมทั้งกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการบูรณาการยุทธศาสตร์กับแผนปฏิบัติงาน งบประมาณ และทรัพยากร สนับสนุนและผลักดันการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด
- ประสานและเชื่อมโยงการดำเนินงานกับศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัด (Regional Operation Center : ROC)
- จัดให้มีการประชุมหรือคณะกรรมการที่ปรึกษาภาคประชาชน เพื่อการพัฒนายุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด รวมทั้งการขอรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชนและพื้นที่ เช่น ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มจังหวัด พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
- จัดทำเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ข้อมูล ความรู้ ข่าวสาร ของกลุ่มจังหวัด
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ประธานคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัด/คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดมอบหมาย

❖ ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

สำนักงานจังหวัด (สนจ.)

- แปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติไปเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในพื้นที่
- พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการวางแผนและเครือข่ายสารสนเทศของจังหวัด โดยเป็นศูนย์สารสนเทศของจังหวัด เพื่อการบริหารและวางแผนพัฒนาจังหวัด
- จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ดำเนินการตามแผน กำกับและติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์นโยบาย และแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งประสานการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด
- จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือคำของงบประมาณของจังหวัด และประสานการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดหรือคำของงบประมาณของกลุ่มจังหวัด
- ดำเนินการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและการพัฒนาระบบราชการของจังหวัด
- อำนวยการ ประสาน ปฏิบัติงาน และสนับสนุนงานอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

แผนปฏิบัติการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

เป็นองค์กรสมรรถนะสูงในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่

วิสัยทัศน์					
พันธกิจ	๑. พัฒนายุทธศาสตร์และนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่				
ประเด็นยุทธศาสตร์	๑. การบูรณาการและขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่				
เป้าหมาย	๑. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์				
กลยุทธ์	๑.๑ ขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาล	๑.๒ ขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทย	๑.๓ ขับเคลื่อนภารกิจด้านและประเด็นของ	๒.๑ พัฒนารอบ กลไกการบริหารงานระดับพื้นที่	๒.๒ ขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานระดับพื้นที่
ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์	ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและแก้ไขปัญหาระดับพื้นที่ ตามแนวพระราชดำริและหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือมีรายจ่ายลดลง	ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์	ร้อยละของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำใช้ไปประมาณสองส่วนสามของงบที่กระทรวงมหาดไทย	ร้อยละการดำเนินงานโครงการตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่	ร้อยละการดำเนินงานโครงการตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่
หน่วยงาน	หน่วยงานหลัก : ส.ม. หน่วยงานสนับสนุน : ทุกหน่วยงาน	หน่วยงานหลัก : ส.ม. หน่วยงานสนับสนุน : ทุกหน่วยงาน	หน่วยงานหลัก : ส.ม. เก. หน่วยงานสนับสนุน : ทุกหน่วยงาน	หน่วยงานหลัก : ส.ม. หน่วยงานสนับสนุน : กพร. กอ. กอ.มท.	หน่วยงานหลัก : ส.ม. หน่วยงานสนับสนุน : ทุกหน่วยงาน

ความรู้เกี่ยวกับกระทรวงมหาดไทย

➤ ประวัติความเป็นมาของกระทรวงมหาดไทย

ลักษณะงานอันเป็นภารกิจของกระทรวงมหาดไทยนั้นมีหลักฐานปรากฏในประวัติศาสตร์การปกครองของไทยมาตั้งแต่โบราณกาลแล้วนับตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นปฐมราชธานี เมื่อราว พ.ศ. 1800 มาจนถึง สมัยกรุงศรีอยุธยาที่มีการจัดระเบียบการปกครองฝ่ายพลเรือนในรูป (จตุสดมภ์ เมือง วัง คลัง นา) โดยให้กรมเมือง มีหน้าที่ในการปกครองท้องที่ รักษาสันติสุข บังคับบัญชาบรรดาพลเรือน ตราบจนถึงรัชสมัย ของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถราว พ.ศ. 2006 ได้กำหนดให้มีกรมมหาดไทยดูแลบริหารราชการฝ่ายพลเรือนสืบทอดมาจนถึงยุคกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น การก่อตั้งกระทรวงมหาดไทยเมื่อปี พ.ศ. 2435 กล่าวได้ว่า เป็นการรวบรวมงานมหาดไทยมาอยู่ในที่เดียวกันอย่างชัดเจน เป็นครั้งแรกสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณประยูรฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงเล็งเห็นว่าเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยว่า ในยุคสมัยนั้น ระเบียบการปฏิบัติงานต่างๆ ขาดความชัดเจน งานที่ปฏิบัติก็ยังเหลื่อมซ้อนกันกับหน่วยงานอื่นๆ รวมตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานก็ล้าสมัย จนพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต้องทรงมีพระราชดำริเป็นยุดิให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณประยูรฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ขึ้นราชการมหาดไทยทั้งกระทรวง

นับตั้งแต่เข้าดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณประยูรฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงทำการปรับปรุงงานของกระทรวงมหาดไทยหลายประการ อาทิแก้ไขระเบียบการปฏิบัติงาน ยกเลิกประเพณีที่ให้เจ้าหน้าที่ ต้องไปเสนอราชการที่บ้านเสนาบดี เลิกประเพณีที่เสนาบดีเอาตราตำแหน่งไปไว้ที่บ้าน กำหนดระเบียบการออกตรวจราชการหัวเมือง ให้มีการจัดสร้างศาลากลางจังหวัดทุกจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้ริเริ่มแนวคิดการทำงานของกระทรวงมหาดไทยที่มุ่งเน้นให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข โดยการทำนุบำรุงบ้านเมืองเสียแต่ยามปกติ ไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาเสียก่อนจึงค่อยดำเนินการ รวมตลอดจนการจัดตั้งกรมต่างๆ ขึ้น และรวมการบังคับบัญชาหัวเมืองต่างๆ ซึ่งเดิมกระจายอยู่ถึง ๓ กระทรวงให้มาขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทยเพียงแห่งเดียว เพื่อให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว อย่างไรก็ดีตาม โดยภาพรวมที่ผ่านมาทั้งในด้านการจัดองค์กร วิธีการปฏิบัติงานและตัวบุคลากร ทุกอย่างต้องได้รับการพิจารณาปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงสังคมทั้งภายในและภายนอก ประเทศที่เกิดขึ้น โดยเป้าหมายของจุดเน้นจะอยู่ที่ประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ ภารกิจหลากหลายในความรับผิดชอบต้องมีการกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน สับสนทั้งผู้ปฏิบัติและผู้รับบริการการบริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วจะเป็นหัวใจของการปฏิบัติงาน ซึ่งอนาคตนับแต่บัดนี้ไป จะถูกชี้นำด้วย นโยบายและแผน อย่างมีระบบตัวผู้ปฏิบัติหรือบุคลากรของ มหาดไทยทุกระดับจะได้รับการพัฒนาทั้ง คุณภาพ ทักษะ ทักษะ และ พฤติกรรมให้เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีงานเพื่อประชาชน

➤ วิสัยทัศน์

“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน บนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

➤ พันธกิจ

1. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และความมั่นคงภายใน
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
3. ส่งเสริมการพัฒนาเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารราชการในระดับพื้นที่

➤ อำนาจหน้าที่ และการแบ่งส่วนราชการ

ตาม พ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุข การรักษา ความสงบ เรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของสังคม การส่งเสริม และพัฒนาการเมืองการปกครอง การพัฒนาการ บริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่น การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาชุมชน การทะเบียนราษฎร ความมั่นคงภายใน กิจการสาธารณภัย และการพัฒนาเมือง และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย หรือส่วนราชการที่สังกัด กระทรวง มหาดไทย

หน้าที่และความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย

เมื่อพิจารณาถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามบทบัญญัติกฎหมายอื่น ๆ ประกอบด้วยแล้ว ภารกิจและ อำนาจหน้าที่ของกระทรวง มหาดไทย สรุปได้ 4 ประการ คือ

1. ด้านการเมืองการปกครอง กระทรวงมหาดไทยมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ ส่งเสริมการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การปกครองและการบริหาร หน่วยราชการส่วนภูมิภาค ส่วน ท้องถิ่น และการรักษาความมั่นคงของชาติ
2. ด้านเศรษฐกิจ กระทรวงมหาดไทยมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพและความเป็นอยู่ของ ประชาชน ซึ่งจะต้องประสาน และร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังรับผิดชอบการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร การคุ้มครองผู้เช่านา การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ขนาดเล็กนอกเขตชลประทาน และการชลประทานราษฎร เป็นต้น
3. ด้านสังคม กระทรวงมหาดไทยมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชน และการรักษาความสงบ เรียบร้อยของสังคม เป็นต้น
4. ด้านการพัฒนาทางกายภาพ กระทรวงมหาดไทยมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดชุมชนการจัดที่ดิน การให้บริการขั้นพื้นฐานในชนบท การจัดผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ และการให้บริการสาธารณูปโภคในเขตเมือง เป็นต้น

----- ✍

แนวข้อสอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตราไว้เมื่อวันที่เท่าใด

1. 1 เมษายน 2560 2. 3 เมษายน 2560 3. 6 เมษายน 2560 4. 9 เมษายน 2560

ตอบ 3. แนวคิด รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตราไว้ ณ วันที่ 6 เมษายน 2560

2. อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางข้อใด

1. รัฐสภา 2. คณะรัฐมนตรี 3. ศาล 4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 3 วรรคแรก อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

3. ข้อใด มีความหมายถึง “สิทธิ” ตาม รัฐธรรมนูญฯ

1. ภาวะที่บุคคลมีอิสระในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นกระทำการตามความปรารถนาของตน
2. อำนาจที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นการกระทำการเพื่อประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของตน
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. อำนาจที่บุคคลจะกระทำการสิ่งใดก็ได้ตามความปรารถนาโดยไม่ต้องดูว่ากฎหมายให้อำนาจไว้หรือไม่ก็ตาม

ตอบ 2. แนวคิด หลักรัฐธรรมนูญ สิทธิ (Right) หมายถึง อำนาจที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นการกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของตน

4. ข้อใด มีความหมายถึง “เสรีภาพ” ตาม รัฐธรรมนูญฯ

1. ภาวะที่บุคคลมีอิสระในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นกระทำการตามความปรารถนาของตน
2. อำนาจที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นการกระทำการเพื่อประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของตน
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. อำนาจที่บุคคลจะกระทำการสิ่งใดก็ได้ตามความปรารถนาโดยไม่ต้องดูว่ากฎหมายให้อำนาจหรือห้ามไว้หรือไม่ก็ตาม

ตอบ 1. แนวคิด หลักรัฐธรรมนูญ “เสรีภาพ” (Liberty) หมายถึง ภาวะที่บุคคลมีอิสระในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นกระทำการตามความปรารถนาของตน โดยไม่ถูกแทรกแซงหรือครอบงำจากบุคคลอื่น

5. ข้อใด เป็นตัวอย่างเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้ให้การรับรองและคุ้มครองไว้

1. เสรีภาพในการถือศาสนา 2. เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น
3. เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ 4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด หลักรัฐธรรมนูญ ตัวอย่างเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้ให้การรับรองและคุ้มครองไว้ เช่น เสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในเคหสถาน เสรีภาพในการเดินทาง และการเลือกถิ่นที่อยู่ เป็นต้น

6. ข้อใด กล่าวถูกต้อง เกี่ยวกับ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ตามหลักในรัฐธรรมนูญ

1. หมายถึง คุณค่าอันมีลักษณะเฉพาะที่ผูกพันอยู่กับความเป็นมนุษย์
2. ถือว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าสูงสุดที่ผู้ใดมิอาจล่วงละเมิดได้
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. ผู้มีสิทธิกล่าวอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญนั้นหมายถึงเฉพาะคนไทยเท่านั้น ไม่

หมายรวมถึงคนต่างชาติด้วย

ตอบ 3. แนวคิด หลักรัฐธรรมนูญ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) หมายถึง คุณค่าอันมีลักษณะเฉพาะที่ผูกพันอยู่กับความเป็นมนุษย์ ซึ่งบุคคลในฐานะที่เป็นมนุษย์ทุกคนได้รับคุณค่าดังกล่าวโดยไม่ต้องคำนึงถึงเพศ สัญชาติ ศาสนา วัย หรือคุณสมบัติอื่นๆ ของบุคคล และถือว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าสูงสุดที่ผู้ใดมิอาจล่วงละเมิดได้

ดังนั้น ผู้มีสิทธิกล่าวอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญไทยจึงหมายรวมถึงคนต่างชาติด้วยเช่นเดียวกันกับผู้ทรงสิทธิในสิทธิมนุษยชน

7. ในฐานะที่รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กฎหรือข้อบังคับ หรือการกระทำใด ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้นเป็นอย่างไร

1. โหมะ
2. เป็นอันใช้บังคับมิได้
3. โหมะ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 5 วรรคแรก รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับ หรือการกระทำใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

8. เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้น ไปตามกรณีข้อใด

1. ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ตามหลักกฎหมายทั่วไป
3. ตามกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง
4. ตามรัฐธรรมนูญต่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 5 วรรคสอง เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้นไป ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

9. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

1. องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้
2. ผู้ใดจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้
3. พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 6 องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะผู้ใดจะละเมิดมิได้ผู้ใดจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้

มาตรา 8 พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

10. ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งองคมนตรี จะต้องไม่เป็นสมาชิกขององค์กรตามข้อใด

1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น
2. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 12 องคมนตรี ต้องไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง หรือข้าราชการ เว้นแต่การเป็นข้าราชการในพระองค์ในตำแหน่งองคมนตรี และต้องไม่แสดงการฝักใฝ่ในพรรคการเมืองใด ๆ

11. ข้อใดกล่าวผิด

1. การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่นบุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ
2. บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ไม่สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ เป็นอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินเท่านั้นที่จะยกบทบัญญัติรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นว่าต่อศาล
3. สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติหรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 25 วรรคสาม บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

12. บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิตามข้อใด

1. ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
2. ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. ไม่มีสิทธิใดๆ นอกจากการดำเนินการร้องทุกข์หรือฟ้องคดีตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 25 วรรคสี่ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่นย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยา หรือ ช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

13. การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อใด

1. หลักนิติธรรม
2. เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
3. ความต้องการของบุคคลส่วนใหญ่ในประเทศ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 26 วรรคแรก การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตาม เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

14. จากข้อ 13. หากไม่มีหลักเกณฑ์ดังกล่าว การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามข้อใด

1. กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม
2. กฎหมายดังกล่าวต้องไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ
3. กฎหมายดังกล่าวจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 26 วรรคแรก การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุดูผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

15. ข้อใดกล่าวผิด

1. บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย
2. การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้เลย กฎหมายใดที่บัญญัติให้กระทำการนั้นได้ กฎหมายนั้นมีผลเป็นโมฆะ
3. การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 28 วรรคสอง การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

16. บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำความผิดข้อใด

1. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิด
2. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้
3. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้
4. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดก็ได้

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 29 วรรคแรก บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

17. ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นอย่างไร

1. เป็นผู้บริสุทธิ์
2. ไม่มีความผิด
3. ไม่ได้กระทำการอันเป็นความผิด
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 29 วรรคสอง ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

18. ข้อใดกล่าวผิด

1. ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้
2. การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้ตามดุลพินิจของพนักงานสอบสวนหรือของศาลแล้วแต่กรณี
3. ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฎิปักษ์ต่อตนเองมิได้
4. ผิดทั้งข้อ 2. และ 3.

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 29 วรรคสาม การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

19. โดยหลักแล้วการเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ แต่อย่างไรก็ตาม อาจมีข้อยกเว้นตามข้อใด

1. บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ
2. ในขณะที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก
3. ในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือการรบ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 30 การเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือในขณะที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือการรบ

20. ตามหลักรัฐธรรมนูญฯ การนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ จะกระทำมิได้หรือไม่ เหตุผลตามข้อใด ถูกต้องที่สุด

1. กระทำได้ ต่อเมื่อมีความจำเป็นและมีเหตุอันสมควร
2. กระทำไม่ได้เลย เพราะเป็นสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว
3. กระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่องานเพื่อประโยชน์สาธารณะ
4. กระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ในทางคดีของศาลเท่านั้น

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 32 วรรคสอง การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อบังคับให้เป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

21. โดยหลักรัฐธรรมนูญฯ การเข้าไปในเคหสถานหรือการค้นเคหสถานหรือที่รโหฐาน จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามข้อใด

1. ความยินยอมของผู้ครอบครองเคหสถานนั้นๆ
2. มีคำสั่งหรือหมายของศาล
3. มีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 32 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการค้นเคหสถานหรือที่รโหฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

22. บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามข้อใด

1. บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น
2. เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ จะออกกฎหมายใดๆ เพื่อเป็นการจำกัดเสรีภาพนั้นๆ ไม่ได้เลย

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 34 วรรคแรก บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

23. เสรีภาพทางวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้น ต้องไม่ขัดต่อหลักการตามข้อใด

1. หน้าที่ของปวงชนชาวไทย
2. ศีลธรรมอันดีของประชาชน
3. ต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 34 วรรคสอง เสรีภาพทางวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อ หน้าที่ของปวงชนชาวไทยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

24. ข้อใดกล่าวผิด

1. การให้นำข่าวสารหรือข้อความใด ๆ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนจัดทำขึ้นไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อใด ๆ จะกระทำมิได้ ต่อเมื่อมีคำสั่งขัดแย้งจากเจ้าหน้าที่
2. การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพ จะกระทำมิได้
3. บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 35 วรรคสาม การให้นำข่าวสารหรือข้อความใด ๆ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนจัดทำขึ้นไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม

25. ข้อใดกล่าวผิด

1. การเนรเทศบุคคลสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักรจะกระทำมิได้
2. ห้ามมิให้ผู้มีสัญชาติไทยเข้ามาในราชอาณาจักร จะกระทำมิได้
3. การถอนสัญชาติของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิด จะกระทำมิได้
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 39 การเนรเทศบุคคลสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามมิให้ผู้มีสัญชาติไทยเข้ามาในราชอาณาจักร จะกระทำมิได้

การถอนสัญชาติของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิด จะกระทำมิได้

26. ตามหลักรัฐธรรมนูญฯ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิตามข้อใด

1. ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
2. เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว
3. พ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 41 บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

- (1) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (2) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว
- (3) พ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

27. ข้อใดกล่าวผิด เกี่ยวกับเสรีภาพในการชุมนุม

1. บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ
2. การจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมจะกระทำมิได้ไม่ว่ากรณีใดๆ
3. บุคคลอาจถูกจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมได้ เพื่อเป็นการรักษาความมั่นคงของรัฐ
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 44 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธการจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

28. บุคคลตามข้อใด มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

1. บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 50 ปี และเป็นผู้พิการ
2. บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปี และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ
3. บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปี ทุกกรณี
4. บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 70 ปี ทุกกรณี

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 48 วรรคสอง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และบุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

29. ตามหลักรัฐธรรมนูญฯ บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้ ดังนั้น หากทราบว่ามีการกระทำความผิดดังกล่าว บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิร้องต่อหน่วยงานใด เพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำความผิดดังกล่าวได้ต่อไป

1. อัยการสูงสุด
2. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
3. รัฐสภา
4. นายกรัฐมนตรี

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 49 วรรคแรกและวรรคสอง บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้

ผู้ใดทราบว่ามีกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่อ อัยการสูงสุด เพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำความผิดดังกล่าวได้

30. จากข้อ 29. หากบุคคลหรือหน่วยงานนั้นๆ มีคำสั่งไม่รับดำเนินการภายในกี่วัน นับแต่วันที่รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้

1. 7 วัน
2. 15 วัน
3. 30 วัน
4. 60 วัน

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 49 วรรคสาม ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ หรือไม่ดำเนินการภายใน สิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้

31. ข้อใด เป็นหน้าที่ของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ

1. เข้ารับการศึกษาอบรมในการศึกษาภาคบังคับ
2. รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ
3. ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 50 บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (4) เข้ารับการศึกษาอบรมในการศึกษาภาคบังคับ
- (5) รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (7) ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

32. รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลากี่ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

1. 10 ปี
2. 11 ปี
3. 12 ปี
4. 13 ปี

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 54 วรรคแรก รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษา เป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

33. การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการตามข้อใด

1. ดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน
2. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้อง
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. รัฐต้องดำเนินการประชุมในรัฐสภาโดยด่วน เพื่อรับฟังและลงมติพิเศษจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสมาชิก

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 58 วรรคแรก การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามกฎหมายบัญญัติ

34. จากข้อ 33. บุคคลและชุมชนที่เกี่ยวข้อง ย่อมมีสิทธิตามข้อใด

1. มีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง จากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาต
2. มีสิทธิได้รับเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาต
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. มีสิทธิยื่นเรื่องต่อที่ประชุมรัฐสภา เพื่อเสนอขอให้ทบทวนและชี้แจงก่อนออกคำสั่งหรือดำเนินการใดๆ

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 58 วรรคสอง บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง

35. ในการดำเนินการหรืออนุญาต ตามข้อ 33. รัฐมีหน้าที่สำคัญตามข้อใด

1. รัฐต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด
2. รัฐต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมและโดยไม่ชักช้า
3. รัฐต้องไม่กระทำการใดๆ หากมีความเห็นของประชาชนในพื้นที่ แม้ว่าความเห็นนั้นจะขัดต่อนโยบายแห่งรัฐก็ตาม
4. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 58 วรรคสาม ในการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง รัฐต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด และ ต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมและโดยไม่ชักช้า

36. ข้อใดกล่าวผิด เกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐ

1. รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ
2. รัฐไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ฐานะของผู้บริโภคและผู้ผลิตมีฐานะเสมอกันทางกฎหมาย โดยห้ามรัฐแทรกแซงหรือให้ข้อมูลในด้านการทำสัญญาหรืออื่นใดต่อผู้บริโภค
3. รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้งานโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 61 รัฐต้องจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการรู้ข้อมูลที่เป็นจริง ด้านความปลอดภัย ด้านความเป็นธรรมในการทำสัญญา หรือด้านอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค

37. ข้อใดกล่าวผิด

1. รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น
2. พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือ
3. รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนามหาชน
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 67 วรรคสอง รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาเถรวาท

38. ตามรัฐธรรมนูญฯ รัฐสภาประกอบด้วยสภาใด

1. สภาผู้แทนราษฎร
2. สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
3. สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และนายกรัฐมนตรี
4. สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 79 วรรคแรก รัฐสภาประกอบด้วย สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

39. รัฐสภาจะประชุมร่วมกันหรือแยกกัน ย่อมเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อใด

1. บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
2. คำสั่งของประธานรัฐสภา
3. คำสั่งของนายกรัฐมนตรี
4. กฎกระทรวง

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 79 วรรคสอง รัฐสภาจะประชุมร่วมกันหรือแยกกัน ย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

40. บุคคลตามข้อใด เป็นผู้ดำรงตำแหน่งประธานรัฐสภา

1. นายกรัฐมนตรี
2. ประธานสภาผู้แทนราษฎร
3. ประธานวุฒิสภา
4. รองนายกรัฐมนตรี

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 80 วรรคแรก ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานรัฐสภา

41. บุคคลตามข้อใด เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง “รองประธานรัฐสภา”

1. นายกรัฐมนตรี
2. ประธานสภาผู้แทนราษฎร
3. ประธานวุฒิสภา
4. รองนายกรัฐมนตรี

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 80 วรรคแรก ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา

42. ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ประธานรัฐสภาได้ ให้ผู้ใดทำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทน

1. นายกรัฐมนตรี
2. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีอาวุโสสูงสุด
3. ประธานวุฒิสภา
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 80 วรรคสอง ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ประธานรัฐสภาได้ ให้ ประธานวุฒิสภา ทำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทน

43. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของผู้ใด

1. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
2. รัฐสภา
3. สภาผู้แทนราษฎร
4. วุฒิสภา

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 81 วรรคแรก ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติจะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา

44. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ผู้ใดมีหน้าที่นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย

1. นายกรัฐมนตรี
2. ประธานรัฐสภา
3. ประธานสภาผู้แทนราษฎร
4. ประธานวุฒิสภา

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 81 วรรคสอง ภายใต้บังคับมาตรา 145 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้ นายกรัฐมนตรี นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย

45. จากข้อ 44. เมื่อได้กระทำตามข้อใด จึงจะมีผลเป็นการให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

1. มีผลทันทีตั้งแต่พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย
2. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา
3. เมื่อประธานรัฐสภาออกแถลงการณ์
4. เมื่อมีมติจากรัฐสภาเห็นชอบด้วยในครั้งที่สอง

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 81 วรรคสอง ภายใต้บังคับมาตรา 145 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้ นายกรัฐมนตรี นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

46. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวนไม่น้อยกว่าเท่าใด จึงจะมีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นได้สิ้นสุดลง

1. ไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา
2. ไม่น้อยกว่า 2 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา
3. ไม่น้อยกว่า 3 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา
4. ไม่น้อยกว่า 4 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 82 วรรคแรก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวนไม่น้อยกว่า หนึ่งในสิบ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลง

47. จากข้อ 46. ให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้อง ส่งคำร้องนั้นไปยังหน่วยงานใด เพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

1. นายกรัฐมนตรี
2. ศาลรัฐธรรมนูญ
3. ศาลปกครอง
4. ผู้ตรวจการแผ่นดิน

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 82 วรรคแรก ให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้อง ส่งคำร้องนั้นไปยัง ศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

48. สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนกี่คน

1. 300 คน
2. 400 คน
3. 500 คน
4. 600 คน

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 83 วรรคแรก สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ห้าร้อยคน

49. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิก “ซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง” จำนวนกี่คน

1. 300 คน 2. 350 คน 3. 400 คน 4. 450 คน

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 83 วรรคแรก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน ดังนี้

(1) สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน สามร้อยห้าสิบคน

50. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิก “ซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง” จำนวนกี่คน

1. 100 คน 2. 120 คน 3. 150 คน 4. 200 คน

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 83 วรรคแรก (2) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน ดังนี้

(2) สมาชิกซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองจำนวน หนึ่งร้อยห้าสิบคน

51. ข้อใดกล่าวผิด เกี่ยวกับ “ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง”

1. ต้องไม่ใช่ผู้ซึ่งพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกส่งสมัครรับเลือกตั้ง
2. จะสมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งเขตมิได้
3. ผิดทั้งข้อ 1. และ 2.
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 87 วรรคแรก ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ต้องเป็นผู้ซึ่งพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกส่งสมัครรับเลือกตั้ง และจะสมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งเขตมิได้

52. เมื่อมีการสมัครรับเลือกตั้งแล้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองจะถอนการสมัครรับเลือกตั้งหรือเปลี่ยนแปลงผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ เฉพาะกรณีตามข้อใด

1. ผู้สมัครรับเลือกตั้งตาย 2. ผู้สมัครขาดคุณสมบัติ
3. ผู้สมัครมีลักษณะต้องห้าม 4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 87 วรรคสอง เมื่อมีการสมัครรับเลือกตั้งแล้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองจะถอนการสมัครรับเลือกตั้งหรือเปลี่ยนแปลงผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เฉพาะ กรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง

53. ในการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง ไม่เกินกี่รายชื่อ

1. 2 รายชื่อ 2. 3 รายชื่อ 3. 4 รายชื่อ 4. 5 รายชื่อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 88 วรรคแรก ในการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ไม่เกินสามรายชื่อ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง

54. การเสนอรายชื่อ ตามข้อ 53. จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามข้อใด

1. ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ
2. ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรี
3. ไม่เคยทำหนังสือยินยอม ให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 89 วรรคแรก การเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา 88 ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ โดยมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(2) ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรีตามมาตรา 160 และไม่เคยทำหนังสือยินยอมตาม (1) ให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น
การเสนอชื่อบุคคลใดที่มีได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าไม่มีการเสนอชื่อบุคคลนั้น

55. ข้อใดกล่าวผิด เกี่ยวกับ “การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ”

1. พรรคการเมืองใดส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ไม่มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้อีก
2. ให้พรรคการเมืองจัดทำบัญชีรายชื่อพรรคละหนึ่งบัญชีโดยผู้สมัครรับเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมืองต้องไม่ซ้ำกัน และไม่ซ้ำกับรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
3. การจัดทำบัญชีรายชื่อตามวรรคสอง ต้องให้สมาชิกของพรรคการเมืองมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 90 วรรคแรก พรรคการเมืองใดส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ให้มี สิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้

56. การคำนวณหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง นำคะแนนรวมทั้งประเทศที่พรรคการเมืองทุกพรรคที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง แล้วหารด้วยข้อใด

1. 300 อันเป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร
2. 400 อันเป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร
3. 500 อันเป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร
4. 600 อันเป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 91 วรรคแรก การคำนวณหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) นำคะแนนรวมทั้งประเทศที่พรรคการเมืองทุกพรรคที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหารด้วย ห้าร้อย อันเป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร

57. บุคคลผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะต้องมิใช่สัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่ากี่ปี

1. 3 ปี 2. 5 ปี 3. 7 ปี 4. 10 ปี

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 95 วรรคแรก บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง

(1) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี

58. บุคคลผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ากี่ปีในวันเลือกตั้ง

1. 15 ปี 2. 16 ปี 3. 18 ปี 4. 20 ปี

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 95 วรรคแรก บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง

(2) มีอายุ ไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี ในวันเลือกตั้ง

59. บุคคลผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่ากี่วัน นับถึงวันเลือกตั้ง

1. 60 วัน 2. 90 วัน 3. 120 วัน 4. 180 วัน

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 95 วรรคแรก บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง

(3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า เก้าสิบวัน นับถึงวันเลือกตั้ง

60. บุคคลผู้มีลักษณะตามข้อใดในวันเลือกตั้ง จะเป็นบุคคลที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

1. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
2. ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
3. วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 96 บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

- (1) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (2) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (3) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (4) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

61. บุคคลที่จะมีสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าเท่าใดนับถึงวันเลือกตั้ง

1. 18 ปี 2. 20 ปี 3. 25 ปี 4. 35 ปี

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 97 (2) บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(2) มีอายุ ไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี นับถึงวันเลือกตั้ง

62. บุคคลที่จะมีสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคการเมืองเดียว เป็นเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่ากี่วัน นับถึงวันเลือกตั้ง

1. 30 วัน 2. 60 วัน 3. 90 วัน 4. 120 วัน